

lleï 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Capítol primer. Disposicions generals
 - Article 1. *Objecte de la Llei*
 - Article 2. *Definicions*
 - Article 3. *Àmbit d'aplicació*
 - Article 4. *Principis rectors*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 15 de gener del 2015 ha aprovat la següent:

Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica

Exposició de motius

En els darrers anys les societats han pres consciència del drama de la violència de gènere i de la violència domèstica i de les seves conseqüències; per això, tant en l'àmbit europeu com en l'internacional s'ha començat a treballar per eradicar i prevenir aquests tipus de violència. El Principat d'Andorra, seguint aquest lideratge europeu i internacional, s'ha adherit al Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència contra la dona i la violència domèstica.

L'Organització de les Nacions Unides a la IV Conferència Mundial de 1995 ja va reconèixer que la violència de gènere és un obstacle per aconseguir els objectius d'igualtat, desenvolupament i pau, i que viola i menyscabava el gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals. A més, la defineix àmpliament com una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre dones i homes.

Davant d'aquest paradigma social i institucional s'ha considerat que era el moment oportú perquè Andorra aprovi una llei de prevenció i eradicació d'aquests tipus de violència, però no tan sols per donar compliment als compromisos internacionals i europeus, sinó també per fer efectiva la nostra pròpia Constitució i donar una resposta legislativa a les necessitats socials del moment.

En aquest context, doncs, parlar de violència de gènere i de violència domèstica suposa situar-nos davant d'un problema de gran magnitud que engloba múltiples perspectives que requereixen igualment múltiples respostes pluridisciplinàries.

En els últims anys el problema de la violència domèstica ha rebut un tractament especial a través de la Llei qualificada 91/2010 del 16 de desembre, que s'ha fet ressò de les orientacions i de les recomanacions provinents d'organismes internacionals, davant el rebuig que en els darrers anys s'ha mostrat a aquest tipus de violència. Igualment, el Codi penal vigent, el Codi de procediment penal, la Llei qualificada del matrimoni amb les seves successives modificacions i la Llei qualificada d'immigració amb les seves successives modificacions completen el marc legal de protecció de la violència de gènere i de la violència domèstica. És important recalcar, tanmateix, que el ministeri responsable de la salut i el benestar va posar en funcionament el 2006 l'Equip d'Atenció Integral a la Dona, de caràcter pluridisciplinari, que té per objectiu assegurar l'atenció a les víctimes de violència de gènere a Andorra, així com als seus fills.

Tot i que sembla evident manifestar que no és el mateix la violència de gènere que la violència domèstica, ja que l'una apunta clarament al gènere i l'altra, a la família com a subjectes de referència, s'ha de reconèixer que l'hàbitat familiar és propici a l'exercici de relacions de domini pròpies d'ambdós tipus de violència. L'hàbitat familiar esdevé una situació de risc, ja no solament per la naturalesa i la complexitat de la relació afectiva i sexual, per la seva intensitat i per la seva privacitat, sinó, sobretot, perquè constitueix un espai privilegiat per al desenvolupament de rols de gènere ancestrals. La violència de gènere i la domèstica no són solament un problema que afecti l'àmbit privat, al contrari, es manifesten com el símbol més brutal de la desigualtat existent en la nostra societat.

La prevenció de tots dos tipus de violència és enfocada per la Llei d'una manera integral i multidisciplinària, començant pel procés de socialització i educació. La conquesta de la igualtat i el respecte a la dignitat humana i a la llibertat de les persones han de ser objectius prioritaris en tots els nivells de socialització. Per aconseguir una prevenció integral, s'ha dissenyat una llei en què la prevenció és l'eix transversal de la norma per poder promoure un canvi d'actitud i eliminar els comportaments que legitimen, permeten o inciten la violència de gènere i la domèstica. Amb aquesta mentalitat preventiva s'han implantat unes accions des de l'àmbit educatiu i acadèmic, social i sanitari, laboral i des dels mateixos mitjans de comunicació perquè, com a sectors estratègics i amb l'ajuda dels poders públics, poden implantar una cultura que no permeti la discriminació vinculada a la violència de gènere i a la domèstica i promoure actituds a favor de la resolució pacífica de conflictes i de respecte a les qüestions de gènere. A més, s'ha dissenyat una intervenció integral en les víctimes d'aquests tipus de violència per evitar i prevenir que tornin a ser víctimes dels agressors. Per això, la Llei inclou mesures de detecció de les situacions de risc, intervenció integral, assistència i protecció. La finalitat és aconseguir una recuperació integral de la víctima per evitar la

revictimització. I en aquesta prevenció no podien faltar les mesures adreçades als agressors, amb l'objectiu de canviar els patrons de conducta i evitar nous casos de violència. A l'ensem és important recalcar que la norma crea la Comissió Nacional de Prevenció de la Violència de Gènere i Domèstica, la funció principal de la qual és garantir el compliment de la Llei, i assegurar la col·laboració i la coordinació eficaces entre tots els departaments de l'Administració que tinguin com a funció directa o indirecta actuar en casos de violència de gènere i domèstica, principalment per aconseguir la comunicació i la coordinació necessàries entre les diverses persones que intervenen en aquests processos. I finalitza amb les precisions de defensa, protecció i tutela judicial necessàries orientades a casos de violència de gènere i violència domèstica.

La Llei s'estructura en cinc (5) capítols, vint-i-cinc (25) articles, dues (2) disposicions addicionals, dues (2) disposicions transitòries, i tres (3) disposicions finals.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. *Objecte de la Llei*

1. Aquesta Llei té per objecte actuar de forma integral per prevenir i combatre la violència de gènere i la violència domèstica.
LesLleis.com

2. Aquesta Llei estableix els drets de les víctimes i les mesures de sensibilització, prevenció, formació, recerca, intervenció, protecció i tutela judicial per donar resposta a les necessitats de les víctimes de qualsevol manifestació de violència de gènere o de violència domèstica.

Article 2. *Definicions*

1. S'entén per violència de gènere envers les dones una violació dels drets humans i un tipus de discriminació contra les dones, i designa tots els actes de violència basats en el gènere que comporten o són susceptibles de comportar per a les dones danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloent-hi l'amenaça de dur a terme aquests actes, i la coacció o la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o en la privada.

2. Violència domèstica: Fa referència a tots els actes de violència física, sexual, psicològica o econòmica que es produeixen en el si de la família, llar, o entre els cònjuges o parelles de fet, antics o actuals, amb independència que l'autor del delictes comparteixi o hagi compartit el mateix domicili que la víctima.

3. Agressions sexuals: Són una expressió de disparitat de poders. Consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercides contra un gènere i menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per abusar, i es practica des d'una situació de poder (violació, incest, violació marital, assetjament sexual, explotació sexual, etc.).

4. Víctimes: D'acord amb aquesta Llei es considera víctima la persona objecte d'alguna de les modalitats de violència descrites en els apartats precedents independentment de l'edat, així com les seves filles i els seus fills menors d'edat.

5. Victimització secundària: La victimització secundària s'entén com el maltractament addicional exercit contra les víctimes com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits -qualitatius o quantitatius- de les intervencions desencertades dutes a terme pels organismes responsables tals com serveis socials, serveis sanitaris, sistema jurídic, mitjans de comunicació, servei de policia, etc., en què la víctima experimenta una nova violació dels seus drets legítims. Aquestes intervencions comporten un dany emocional a les víctimes.

6. Protocols d'actuació: Normes d'actuació en cas de violència de gènere o violència domèstica establertes per cada àrea d'intervenció per garantir l'homogeneïtat i la qualitat en la prestació de l'assistència i la protecció.

7. Guia de col·laboració: És el document elaborat per la Comissió Nacional de Prevenció de la Violència de Gènere i Domèstica que garanteix l'ordenació de les actuacions dels ministeris i departaments de l'Administració implicats en la prevenció, l'assistència i la persecució de la violència de gènere i la violència domèstica.

Aquesta Guia de col·laboració inclou els protocols d'actuació de cada àrea d'intervenció, els quals preveuen les mesures necessàries per evitar la duplictat de recursos i serveis i estableixen mecanismes de col·laboració per oferir a les víctimes de violència de gènere o domèstica, juntament amb el treball en xarxa, una acció coordinada i integral entre els ministeris i els professionals implicats.

8. Servei Tècnic de Punts de Trobada: És el servei destinat a atendre i a prevenir la conflictivitat que sorgeix en les relacions familiars i, especialment, en el compliment del règim de visites de les filles i els fills establerts en els processos de separació i divorci dels progenitors, en els processos d'adopció o modificació de mesures en les relacions entre els progenitors i els fills menors d'edat, així com en els supòsits d'exercici de la tutela per part de l'Administració. El Servei Tècnic de Punts de Trobada s'ha de portar a terme en un lloc habilitat i amb professionals qualificats en violència de gènere i domèstica. Té com a finalitat protegir els menors i prevenir conflictes familiars. El servei pot consistir en estades tutelades o supervisades o en intercanvis.

Mostra redacció anterior, vigent del 21/03/2019 al 16/02/2023

Mostra redacció anterior, vigent del 12/02/2015 al 20/03/2019

Article 3. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta Llei és d'aplicació en tot el territori del Principat d'Andorra i és de compliment obligat per a tots els poders públics, persona física o jurídica, pública o privada, segons els termes previstos en aquesta mateixa Llei.

2. Totes les víctimes de violència de gènere o de violència domèstica que resideixin al Principat d'Andorra, amb independència del seu origen, relació, sexe o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, tenen garantits els drets que específicament es reconeixen en aquesta Llei.

En tot cas, s'han de respectar els drets dels estrangers establerts en els tractats i els acords internacionals vigents.

Article 4. Principis rectors

Els principis rectors que han d'orientar el contingut i l'aplicació d'aquesta Llei són els següents:

a) La prevenció com a eix fonamental i transversal: El disseny de les polítiques i de les accions que s'han d'emprendre amb l'objectiu de prevenir i evitar accions, omissions o comportaments de violència de gènere i domèstica. Per això s'han de dissenyar estratègies que promoguin un canvi d'actitud per part de la societat en relació amb la prevenció i l'eradicació de les dites accions, omissions o comportaments, i fomentar estratègies de protecció i apoderament de les víctimes per evitar situacions de revictimització.

b) Intervenció integral: La intervenció per prevenir i combatre situacions de violència de gènere i domèstica ha de ser multidisciplinària i interdisciplinària, i ha d'englobar des de la detecció fins a la recuperació integral. Els professionals que hi intervinguin han d'acreditar una formació especialitzada en cada cas, així com una formació específica per atendre els menors, en el cas que s'hagi d'intervenir sobre aquest col·lectiu, i treballar de forma coordinada i en xarxa per evitar la victimització secundària.

c) Transversalitat de gènere: Les polítiques i les actuacions que s'han de dur a terme s'han d'enfocar quan sigui necessari des de la perspectiva del gènere per poder eliminar la discriminació social i les conductes sexistes que fomenten la violència de gènere i la domèstica, o altres discriminacions i desigualtats, i que permeten que aquesta violència o discriminació sigui un mecanisme de control cap a la víctima.

d) Participació ciutadana: Les accions dutes a terme han de promoure la creació i la col·laboració i la participació de les entitats, sindicats, associacions i organitzacions que des de la societat civil actuen en contra de la violència de gènere i la violència domèstica.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.